

Bài 20

NƯỚC ĐẠI VIỆT THỜI LÊ SƠ (1428 – 1527)

Bài tập 1. Hãy khoanh tròn chữ in hoa trước ý trả lời đúng.

1. Chính quyền phong kiến nhà Lê sơ được xây dựng và hoàn chỉnh nhất vào thời
 - A. Lê Thái Tổ.
 - B. Lê Thái Tông.
 - C. Lê Thánh Tông.
 - D. Lê Nhân Tông.
2. Thời Lê sơ, cả nước được chia thành
 - A. 10 đạo thừa tuyên.
 - B. 11 đạo thừa tuyên.
 - C. 13 đạo thừa tuyên.
 - D. 15 đạo thừa tuyên.
3. Thời Lê sơ, một bộ luật mới được ban hành dưới triều vua
 - A. Lê Thái Tổ.
 - B. Lê Thánh Tông.
 - C. Lê Nhân Tông.
 - D. Lê Thái Tông.
4. Bộ luật mới thời Lê sơ có tên là
 - A. Quốc triều hình luật hay Luật Hồng Đức.
 - B. Hình thư.
 - C. Hoàng triều luật lệ.
 - D. Hình luật.
5. Điểm mới và tiến bộ trong bộ luật thời Lê sơ là
 - A. bảo vệ an ninh trật tự xã hội.
 - B. gìn giữ những truyền thống tốt đẹp của dân tộc.
 - C. khuyến khích sản xuất phát triển.
 - D. bảo vệ một số quyền lợi của phụ nữ.
6. Quân đội thời Lê sơ có hai bộ phận chính là
 - A. quân ở triều đình và quân của các vương hầu.
 - B. quân ở địa phương và quân của các tù trưởng miền núi.
 - C. quân của các vương hầu, quý tộc và quân địa phương.
 - D. quân triều đình và quân địa phương.

7. Quân đội thời Lê sơ gồm có các binh chủng
- bộ binh, thuỷ binh, tượng binh, kị binh.
 - pháo binh, tượng binh, kị binh.
 - bộ binh, thuỷ binh.
 - tượng binh, kị binh.
8. Quân đội thời Lê sơ thường sử dụng các loại vũ khí
- dao, kiếm, giáo.
 - cung tên, mác.
 - dao, kiếm, giáo, cung tên, mác.
 - giáo, mác.
9. Hai giai cấp chính trong xã hội thời Lê sơ là
- địa chủ và nông dân.
 - lãnh chúa và nông nô.
 - chủ nô và nô lệ.
 - tư sản và vô sản.
10. Giai cấp địa chủ phong kiến thời Lê sơ bao gồm
- nông dân, thợ thủ công.
 - vua, quan, địa chủ.
 - thợ thủ công, thương nhân.
 - tầng lớp, quý tộc.
11. Giai cấp chiếm tuyệt đại đa số dân cư thời Lê sơ là
- thương nhân.
 - nô lệ.
 - nông dân.
 - thợ thủ công.
12. Một phần hoa lợi mà người nông dân phải nộp lại cho chủ ruộng, gọi là
- tô.
 - túc.
 - thuế.
 - lao dịch.
13. Để động viên, khuyến khích việc học hành, nhà Lê sơ đề ra nhiều ưu đãi đối với những người đỗ tiến sĩ. Tuy vậy, ý nào sau đây không thuộc những ưu đãi đó ?
- Được vua ban mũ áo, phẩm tước.
 - Được vinh quy bái tổ.
 - Được khắc tên vào bia đá ở Văn Miếu – Quốc Tử Giám.
 - Được trở thành phò mã.
14. Thời Lê sơ, tôn giáo chiếm vị trí độc tôn là
- Phật giáo.
 - Đạo giáo.
 - Nho giáo.
 - Thiên Chúa giáo.
15. Nội dung học tập, thi cử thời Lê sơ là các sách của
- đạo Nho.
 - đạo Thiên Chúa.
 - đạo Phật.
 - đạo Hồi.

16. Thời Lê sơ, nhà nước tuyển chọn thầy giáo là
A. những người giỏi, có đạo đức. B. các nhà sư.
C. con em quan lại. D. người có đạo đức.
17. Văn học thời Lê sơ được đánh giá là
A. phong phú. B. chưa phong phú.
C. nghèo nàn. D. rất nghèo nàn.
18. Tác giả của tác phẩm "Bình Ngô đại cáo" là
A. Ngô Sĩ Liên. B. Nguyễn Trãi.
C. Lê Lợi. D. Lê Thánh Tông.
19. Một số tác phẩm nổi tiếng của Nguyễn Trãi là
A. Quân trung từ mệnh tập, Bình Ngô đại cáo, Quốc âm thi tập.
B. Đại Việt sử kí toàn thư, Lam Sơn thực lục.
C. Việt giám thông khảo tổng luận, Hoàng triều quan chế.
D. Hí phường phả lục, Đại thành toán pháp.
20. Người sáng lập ra Hội Tao đàn là
A. Nguyễn Trãi. B. Lê Thánh Tông.
C. Lê Văn Hưu. D. Lương Thế Vinh.
21. Văn thơ chữ Hán của Lê Thánh Tông có khoảng
A. 100 bài. B. 200 bài.
C. 300 bài. D. 400 bài.
22. Văn thơ chữ Nôm của Lê Thánh Tông được tập hợp lại trong tác phẩm
A. Đại Việt sử kí toàn thư. B. Hồng Đức quốc âm thi tập.
C. Bình Ngô đại cáo. D. Lam Sơn thực lục.
23. Nhà sử học nổi tiếng của nước ta ở thế kỉ XV là
A. Lê Văn Hưu. B. Nguyễn Trãi.
C. Lê Thánh Tông. D. Ngô Sĩ Liên.
24. Ngô Sĩ Liên là tác giả của một bộ sách nổi tiếng mang tên
A. Bình Ngô đại cáo. B. Đại Việt sử kí toàn thư.
C. Quân trung từ mệnh tập. D. Quốc âm thi tập.
25. Nhà toán học nổi tiếng của nước ta thế kỉ XV là
A. Lương Thế Vinh. B. Phan Huy Chú.
C. Lê Văn Hưu. D. Ngô Sĩ Liên.

26. Lương Thế Vinh đổ Trạng nguyên vào năm
 A. 1463. B. 1465. C. 1467. D. 1473.
27. Công trình nổi tiếng trong lĩnh vực toán học của Lương Thế Vinh là
 A. Việt giám thông khảo tổng luận. B. Hoàng triều quan chế.
 C. Đại thành toán pháp. D. Quốc âm thi tập.

Bài tập 2. Hãy điền chữ Đ (đúng) hoặc chữ S (sai) vào ô trước các câu sau và giải thích ngắn gọn câu sai.

1. Tên nước ta thời Lê sơ là Đại Việt.
2. Chính quyền phong kiến được coi là hoàn chỉnh nhất dưới thời vua Lê Thái Tổ.
3. Thời Lê Thánh Tông, Tướng quốc là chức quan cao cấp nhất.
4. Quân đội thời Lê sơ gồm có các binh chủng : pháo binh, tượng binh, kỵ binh.
5. Luật Hồng Đức là tên gọi khác của bộ Quốc triều hình luật.
6. Thời Lê, số lượng nô tì giảm dần.
7. Thời Lê sơ, Nho giáo, Phật giáo, Đạo giáo đều được nhà nước coi trọng.
8. Nguyễn Trãi là người đứng đầu Hội Tao đàn.

Bài tập 3. Nối ô bên trái với ô bên phải cho đúng.

Tác phẩm	Tác giả
1. Bình Ngô đại cáo	a) Lương Thế Vinh
2. Đại thành toán pháp	b) Nguyễn Trãi
3. Đại Việt sử kí toàn thư	c) Lê Văn Hưu
	d) Ngô Sĩ Liên

Bài tập 4. Điền vào chỗ chấm các từ còn thiếu : *Quốc sử viện, Ngự sử đài, Hàn lâm viện, Công, Thượng thư.*

Sáu bộ thời vua Lê Thánh Tông là : bộ, Lại, Hộ, Lễ, Binh, Hình,
 Đứng đầu mỗi bộ là Các cơ quan chuyên môn có
(soạn thảo công văn), (viết sử),
 (can gián vua và các triều thần).

Bài tập 5. Sau khi đánh đuổi quân Minh ra khỏi đất nước, Lê Lợi đã làm gì ?

Bài tập 6. Em hãy nêu nhận xét về chính quyền phong kiến thời Lê sơ.

Bài tập 7. Vua Lê Thánh Tông căn dặn các quan trong triều : "Một thước núi, một tấc sông của ta lẽ nào lại vớt bỏ ? Phải cương quyết tranh biện chớ cho họ lấn dần, nếu họ không nghe còn có thể sai sứ sang tận triều đình của họ, trình bày rõ điều ngay lẽ gian. Người nào dám đem một thước, một tấc đất của Thái Tổ làm môi cho giặc, thì tội phải tru di".

(Đại Việt sử kí toàn thư)

Em hãy nêu cảm nghĩ về chủ trương đối với lãnh thổ đất nước của nhà nước Lê sơ.

Bài tập 8. Vua Lê Thánh Tông đã cho biên soạn và ban hành bộ luật nào ? Nêu nội dung cơ bản của bộ luật đó.

Bài tập 9. Để phục hồi và phát triển nông nghiệp, vua Lê Thái Tổ đã làm gì ?

Bài tập 10. Em hãy nêu một số biểu hiện về sự phát triển của công thương nghiệp thời Lê sơ.

Bài tập 11. Thời Lê sơ, trong xã hội có những giai cấp và tầng lớp nào ?

Bài tập 12. Nêu những nét chính về tình hình giáo dục và khoa cử thời Lê sơ.

Bài tập 13. Nêu những thành tựu chủ yếu về văn học, khoa học, nghệ thuật của nước Đại Việt thời Lê sơ.

Bài tập 14. "Úc Trai lúc Thái Tổ mới dựng nghiệp theo về Lôi Giang. Trong thì bàn kế hoạch ở nơi màn trướng, ngoài thì thảo văn thư dụ hàng các thành. Văn chương tiên sinh làm vẻ vang cho nước, lại được vua tin, quý trọng".

(Lê Thánh Tông – Con người và sự nghiệp)

Qua nhận xét của vua Lê Thánh Tông, hãy nêu lên những cống hiến của Nguyễn Trãi cho đất nước ở thế kỉ XV.

Bài tập 15. Nêu tóm tắt những hiểu biết của em về vua Lê Thánh Tông.